

פרשת המרגלים וחידוש הנבואה
הרב מואיז נבון

Parshat HaMeraglim. We are all very aware of the story of the spies – how they denied the hand of God in history, how they refused to accept the great gift of the holy land, and how as a result they caused the people to be stuck in exile for 40 years, there to die without fulfilling the mission of the Jewish people. But did you know that it caused the end of prophecy for Moshe! The Rambam explains that one of the critical factors necessary to receive prophecy is to not be depressed. The Rambam explains that the sin of the spies through Moshe into a state of depression from which he could not come out of until the last of the all the warriors of the generation had died in the desert.¹

ספר מורה הנבוכים חלק ב פרק לו

וידוע שאלו הג' הענינים אשר כללנום והם שלמות הכח הדברי בלמוד, ושלמות הכח המדמה ביצירה, ושלמות המדות בבטול המחשבה בכל התענוגים הגופיים והסר התשוקה למיני ההגדלות הסכליות הרעות, יש בהם בין השלמים יתרון רב בזה על זה מאד, ולפי זה היתרון בכל ענין משלשת הענינים האלו יהיה יתרון מדרגות הנביאים כולם זו על זו. וכבר ידעת כי כל כח גופני יחלש וילאה ויפסד עת ויבריא עת אחרת, וזה הכח המדמה כח גופני בלא ספק, ולזה תמצא הנביאים תתבטל נבואתם בעת האבל או בעת הכעס וכיוצא בהם, כבר ידעת אמרתם אין הנבואה שורה לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות, ושיעקב אבינו לא באתהו נבואה כל ימי אבלו, להתעסק כחו המדמה בהפקד יוסף, ושמש רבינו ע"ה לא באתהו הנבואה כבואה מקודם מאחר תלונת המרגלים עד שמתו כל דור המדבר אנשי המלחמה, בעבור שנלאה לסבלם לרב תלונותיהם, ואף על פי שהוא ע"ה לא היה לכח המדמה נבואתו מבוא אבל שפע השכל עליו מבלתי אמצעותו, כמו שזכרנו פעמים שהוא לא יתנבא במשל כשאר הנביאים, והנה יתבאר זה ואין זה ענין הפרק. וכן עוד תמצא קצת הנביאים נבאו מדת זמן אחת ואחר כן נפסקה הנבואה מהם ולא התמידה להם בעבור מקרה שנתחדש, וזאת היא הסבה העצמית הקרובה בהפסק הנבואה בזמן הגלות בלא ספק, כלומר עצלות או עצבות שיהיה לאדם בענין מן הענינים, ויותר רע מזה היותו עבד נקנה נעבד לסכלים הזונים, אשר קבצו העדר הדבר האמתי ותגבורת כל התאוות הבהמיות ואין לאל ידו, ובה יעדנו רע והוא אשר רצה באמר, ישוטטו לבקש את דבר ה' ולא ימצאו, ואמר מלכה ושריה בגוים אין תורה גם נביאיה לא מצאו חזון מה', וזה אמת מבואר העלה כי הכלי כבר נתבטל, והוא הסבה גם כן בשוב הנבואה לנו על מנהגה לימות המשיח מהרה יגלה כמו שיעד:

The Rambam goes on to explain that this is why prophecy was lost to us in exile, for there can be nothing more depressing than to be powerless amongst the nations!

(Note, the Kuzari explains that the aberrant cases of people having prophecy in galut were because they prophesied about the land).

כל מי שנתנבא לא נתנבא כי אם בארץ הזאת או בעבורה... ויחזקאל ודניאל בעבורה ניבאו. אכן שניהם ראו עוד את הבית הראשון ואת כבוד השכינה, אשר כל ימי היותה שורה בבית ההוא, היה כל אדם המוכן לכך מצד הסגולה מגיע לנבואה.

(כוזרי, מאמר שני, סעיף יד).

¹ **פרשת שלח** - (כט) בַּמִּדְבָּר הִזָּה יִפְּלוּ פְּגָרֵיכֶם וְכָל פְּקֻדֵיכֶם לְכָל מִסְפָּרְכֶם מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמֵעַלָּה אֲשֶׁר הִלִּינְתֶם עָלַי:

רש"י במדבר פרק יד פסוק כט

(כט) וכל פקדיכם לכל מספרכם - כל הנמנה לכל מספר, שאתם נמנין בו, כגון לצאת ולבא לצבא ולתת שקלים, כל המנויים לכל אותן מספרות ימותו, ואלו הן מבין כ' שנה וגו', להוציא שבטו של לוי שאין פקודיהם מבין עשרים:

תורה תמימה הערות במדבר פרק יד הערה כ

וטעם הדבר שלא נגזרה גזירה על בני שנות אלה נראה משום דעיניהם של ישראל היו נשואות ביותר להאנשים הראויים לצאת בצבא, שאם הם היו תקיפים בדעתם לילך להארץ היו כל ישראל הולכים אחריהם וכמו דכתיב בענין זה בפי דברים ותחגרו איש את כלי מלחמתו וגו', ואנשי הצבא היו רק בני עשרים שנה עד ששים שנה ולכן היו הם אשמים בדבר זה:

And so, explains the Rambam, just as prophecy is impossible during the exile, so it will only be returned in the days of Mashiach when we return to our land.

But wait a minute. We have returned to our land and some even call these times “the days of Mashiach” – that is, we are in the messianic process – as R. Tzvi Yehuda said after the Six-Day War:

„אנו מדברים על ימות המשיח ולא על יום אחד של משיח. יש עוד הרבה מדרגות. היום עלינו עוד מדרגה, ומשנה לשנה אורו של משיח הולך ומתגלה.“²

~ מלחמת ששת הימים וחינוש הנבואה : ד"ר אוריאל ברק ~

So what about prophecy – are we there yet? Interestingly, I was at a lecture recently, given by Dr. Uriel Barak of BIU/HU lecturer of Jewish Philosophy, entitled: “The Six-Day War and the Renewal of Prophecy”.

What? Has anyone received prophecy today? Has anyone heard of such a thing? How could there be such a lecture title?

Before you fall off your seats, we need to realize that there are degrees of prophecy. Indeed, the Rambam explains that there are no less than 11 degrees of prophecy – that is, one has a long way to go before he gets to the level of Isaiah et.al.. The first two levels of prophecy are even really prophecy but more like entry stages to prophecy (maalot likrat).

ספר מורה הנבוכים חלק ב פרק מה

ואחר מה שקדם מבאור אמיתת הנבואה, לפי מה שחייבהו העיון עם מה שהתבאר בתורתנו, צריך שאזכור לך מדרגות הנבואה לפי שני השרשים האלה, ואלו אשר אקראם מדרגות נבואה אין כל מי שהוא במדרגה מהם נביא, אבל המדרגה הראשונה והשנית הם מעלות לנבואה, ולא ימנה מי שהגיע למעלה משתיים נביא מכלל הנביאים אשר קדמו הדברים בהם, ואם יקרא בקצת העתים נביא, הוא לקצת כללות, להיותו קרוב לנביאים מאד, ...

Now, regarding the first level of “prophecy”, the Rambam explains that it “consists in the divine assistance which is given to a person, and induces and encourages him to do something good and grand.” Wow, I too have felt the drive to do something “good and grand” – maybe I too am a prophet ☺.

Now before we all get carried away here we must better understand the definition of this level initial of prophecy. The Rambam notes two critical features that distinguish a “prophetic” act from simply a good deed.

ספר מורה הנבוכים חלק ב פרק מה

המדרגה א תחלת מדרגות הנבואה, שילוח לאיש עזר אלהי שיניעהו ויזרזהו למעשה טוב גדול, כהצלת קהל חשוב מקהל רעים, או הציל חשוב גדול, או השפיע טוב על אנשים רבים, וימצא מעצמו לזה מניע ומביא לעשות, וזאת תקרא רוח ה', והאיש אשר ילוח אליו זה הענין יאמר עליו שצלחה עליו רוח ה', או לבשה אותו רוח ה', או נחה עליו רוח ה', או היה עמו ה', וכיוצא באלו השמות, ...

The first is that the drive to do some moral good is not one attributable solely to personal desire but rather to an irresistible force from beyond the individual. One is driven beyond one’s own abilities and desires and even against one’s own interests. As an example, the Rambam brings Moses, who was moved by the prophetic spirit “to slay

² הרצ"ה (בעריכת הרב שלמה אבינר), שיחות הרב צבי יהודה - מועדים, ירושלים, תשס"ז, כרך ב' עמ' 261.

the Egyptian, and to prevent evil from the two men that quarreled; it was so strong that, after he had fled from Egypt out of fear, and arrived in Midian, a trembling stranger, he could not restrain himself from interfering when he saw wrong being done; he could not bear it.”

ודע שכמו זה הכח לא נבדל ממש רבינו מעת השיגו לגדר האנשים, ולזה התעורר להרוג את המצרי, ולמנוע הרשע משני הנצים, ומחוזק זה הכח בו עד שאחרי פחדו וברחו והגיעו למדין והוא גר ירא, כאשר ראה מאומה מן העול לא משל בעצמו מהסירו ולא יכול לסובלו, כמו שאמר ויקם משה ויושיען. וכן נלוה אל דוד כמו זה הכח אחר שנמשח בשמן המשחה, כמ"ש הכתוב בו ותצלח רוח אלהים אל דוד מהיום ההוא ומעלה, ולזה התגבר אל הארי ואל הדוב והפלשתי וכיוצא ברוח ה' הזאת, לא הביאה אחד מאלו לדבר בדבר, אבל תכלית זה הכח להעיר זה המחוזק לפעל אחד, ולא לאי זה פעל שיזדמן, אלא לעזור עשוק, אם אחד גדול או קהל, או מה שמביא לזה,

The second feature of an inspired or “prophetic” act is that it accomplishes something on a grand and far-reaching scale. That is, this is not a very localized act – e.g., in your own home. The Rambam brings the example of Joseph in the house of Pharaoh – his success there was “prophetic”/ divinely guided as it served to save all the Jewish people.

וכמו שאין כל מי שרואה חלום אמתי נביא, כן אין כל מי שילוח אליו עזר לדבר אחד איזה דבר שנזדמן, כקנות ממון, או הגיע לענין מיוחד בו, יאמר עליו שהתחברה אליו רוח ה', או ה' עמו, ושהוא עשה מה שעשה ברוח הקודש, ואמנם נאמר זה במי שעשה טוב גדול מאד, או מה שמביא אליו כהצלחת יוסף בבית המצרי, אשר היתה סבה ראשונה לענינים גדולים התחדשו אחר כך, כמו שהתבאר:

Based on this, Rabbi David Cohen, more affectionately known as HaRav HaNazir, believed that the soldiers of the Israeli Defense Forces during the six-day war attained the first level of prophecy. That is, they acted beyond the normal abilities and drives of soldiers and they achieved greatness beyond imagination – they returned the biblical land of Israel to the people of Israel.

~ הרצי"ה ומלחמת ששת הימים: ד"ר אמיר משיח ~

Indeed R. Tzvi Yehuda said that God was revealed in the soldiers of Israel. He learned the idea from the Gemara (BM 106a) which discussed David haMelech's plea to Shaul HaMelech to let him fight Goliath. David said, I killed a lion and a bear, surely I can kill this philistine. The Gemara calls David's ability to kill the lion and the bear “a small miracle” and the Tosfot explain that it was due to the “Spirit of Might and Knowledge to War”. This, explains R. Tzvi Yehuda was what inspired the great acts of the soldiers of the IDF in the six-day war.

הרב אמיר משיח מסביר: הגמרא (בבא מציעא קו א) קובעת שהתגברות דוד על הדוב והארי היא בגדר נס, נס קטן, "ניסא זוטא". ומה הנס? מסבירים שם ה'תוספות' שהופעת "רוח וגבורה והדעת להילחם", היא נס. אם כן, הגבורה להילחם, בצירוף הכישרון המלחמתי, מהווים נס. ומתוך כך, דברי רבנו הרב צבי יהודה קוק:

הרצי"ה, לנתיבות ישראל, א', עמ' קפ"ג

“מבואר כי רוח הגבורה והדעת המתגלה באדם, להתגבר על כוחות המשחיתים ומתנגדים לקיומו, הוא נס המופיע ממרומים, בכוח הדחיפה הרוחנית העליונה והפנימית, העושה את ההתעוררות וההתאמצות, ואת ההתחכמות וההתגברות לתנופת ההצלה והתקומה... על אחת כמה וכמה בענין כלל ישראל ומהלך ישועתו ומעשה הצלתו ותקומתו, שהננו באים כאן במגע ישיר וברור וגלוי ברוח הגבורה והדעת המופיע עלינו”

~ משיח מציא ועקרב: פרופ' יהודה ליבס ~

But what really drives home the idea of prophecy in the six-day war is eye-witness testimony of Prof Y. Leibes. For those who don't know Prof. Yehuda Leibes – he recently won the Israel Prize for his research in kabbalah. He took the stage and explained that while his expertise is in researching texts and getting into the heads of the

authors, today he was not going to do that but rather reveal what was inside his head. You see, Prof. Leibes was a tzanchan in Sinai during Six-Day War. He said that in the six-day war “EVERYONE Heard voice of God – even those who later denied it.

He explains that according to the Kuzari, the way the Jewish people gained faith in God was through their experiences at the Exodus and Mt. Sinai. They heard the voice of God in those events.

Prof Leibes then said: To the events of the Exodus and Mt Sinai we must add the Six-Day War for there too God spoke. And how do I know? I heard it with my own ears.

**והנה ליציאת מצרים ולמעמד הר סיני יש להוסיף גם את מלחמת ששת הימים,
כי גם שם דיבר אלהים. איך אני יודע? כי שמעתי באוזני.**

The Prof explained that it was so clear, so obvious, and everyone knew it so well that we could apply the following verse to the day:

וַיִּרְאוּ הָעָם אֶת יְקֹוֹק וַיֹּאמְרוּ בִּלְקֹוֹק וּבְמִשְׁפָּה ... דִּין

To sum up. We learned that Moshe lost his prophecy due to the sin of the spies, due to the fact that the people didn't recognize God's hand in history and didn't value coming into the land of Israel. On the other hand, we have merited the first level of prophecy with our miraculous return to Eretz Yisrael Hashleima – the only thing holding us back from more is our recognition and joy at being in this holy place at this holy time. May we merit to reach all 11 degrees with the coming of the Mashiach, BBY.